

3.6.2. Någon löptid för strategin fastställs inte. Helst bör strategin sträcka sig långt in i framtiden, åtminstone 10 år, för att man skall kunna planera långsiktigt och för att möjligheter skall skapas för andra målsättningar än enbart skydd. Mer långtgående mål skulle exempelvis kunna omfatta hjälpåtgärder för att förbättra situationen samt utarbetande av rådgivnings- och lagstiftningsmaterial på basis av resultaten av övervakningen och analyserna av åtgärdernas effektivitet. Det är uppenbart att en utvärdering efter halva tiden kommer att krävas för en strategi som sträcker sig över tio år.

3.6.3. En övergripande strategi för markskydd, och i förlängningen förbättrad markkvalitet, kommer att ge kandidatländerna möjligheter att bevara ekologiskt värdefulla element i sina jord- och markförvaltningsmetoder och samtidigt förhindra att marken förstörs ytterligare på grund av den snabba utvecklingen efter anslutningen till Europeiska unionen. Kandidatländerna har även stora historiska problem med markföroreningar och markförstörelse som man måste ta itu med och försöka komma till rätta med genom ett löpande riskbaserat flerårigt åtgärdsprogram.

Bryssel den 12 februari 2003.

Regionkommitténs

ordförande

Albert BORE

Yttrande från Regionkommittén om ”Strategin för inre marknaden under perioden 2003–2006”

(2003/C 128/08)

BAKGRUND

Kommissionens begäran om yttrande från kommittén om en framtida, flerårig strategi för inre marknaden som skall läggas fram under våren 2003.

Presidiets beslut av den 9 oktober 2002 att i enlighet med artikel 265 femte stycket i EG-fördraget ge utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet.

Regionkommitténs yttrande om meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Översyn av strategin för den inre marknaden 2000 (CdR 311/2000 fin)⁽¹⁾.

Regionkommitténs yttrande om meddelande från kommissionen till rådet och Europaparlamentet – En strategi för tjänster på den inre marknaden (CdR 134/2001 fin)⁽²⁾.

Regionkommitténs yttrande om meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén – Översyn av strategin för den inre marknaden – 2001 (CdR 200/2001 fin)⁽³⁾.

Regionkommitténs yttrande om kommissionens meddelande Produktivitet: Nyckeln till konkurrenskraftiga ekonomier och företag i EU (CdR 224/2002 fin).

⁽¹⁾ EGT C 148, 18.5.2001, s. 16.

⁽²⁾ EGT C 357, 14.12.2001, s. 65.

⁽³⁾ EGT C 107, 3.5.2002, s. 68.

Det utkast till yttrande (CdR 341/2002 rév.) som antogs av utskottet för ekonomisk politik och socialpolitik den 6 december 2002 (föredragande: Ulrike Rodust, ledamot av Schleswig-Holsteins delstatsparlament, D-PSE).

Med beaktande av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 48:e plenarsession den 12 och 13 februari 2003 (sammanträdet den 12 februari).

1. Regionkommitténs synpunkter

Perspektiv tio år efter inre marknadens införande

1.1. Regionkommittén välkomnar Europeiska kommissionens förslag att uppmana samtliga inblandade aktörer att göra kraftfulla insatser för att fullborda inre marknaden, samt kommissionens avsikt att i april 2003 lägga fram en strategi på medellång sikt eller ett program, som troligtvis kommer att täcka en treårsperiod, för utvecklingen av inre marknaden. Jämfört med tidigare strategiska dokument kommer detta att vara mer fokuserat, ambitiöst och enhetligt och framför allt inriktat på konkurrensen i en utvidgad union samt utvecklingen av en smidigare marknad för varor och tjänster.

1.2. ReK välkomnar detta ambitiösa initiativ. Vi anser dock i enlighet med Europeiska kommissionen att det är nödvändigt att i högre grad sammankoppla den fleråriga strategin för inre marknaden med de olika ekonomiska processerna och rikta in sig på det gemensamma målet för 2010 att bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi. Till dessa processer räknas bland annat Luxemburgprocessen 1997 för utvecklingen av en sysselsättningspolitik i EU, Cardiffprocessen 1998 för reformen av EU:s ekonomi, Lissabonprocessen 2000 för att stärka konkurrenskraften samt Göteborgsprocessen 2001 för hållbarhet och en miljödimension. Samtliga processer har, sedan man påbörjade lagstiftningen för inre marknaden, inletts för att stärka olika delar av EU:s ekonomi.

1.3. Kommittén stöder Europeiska kommissionens strävan i de sammanfattande rapporterna att förenkla genomförandet av den nya strategin för inre marknaden i samklang med de andra processerna genom att anta en enhetlig och övergripande strategi samt inrikta den på det gemensamma målet för 2010.

1.4. Regionkommittén anser att en framtida, flerårig strategi för inre marknaden särskilt måste ta hänsyn till kommande öppningar av marknader. Viktiga sektorer i EU står fortfarande inför en öppning av inre marknaden (bland annat energi-, transport-, finans- och tjänstemarknaderna). Näringslivets ramvillkor måste inbegripas i perspektiven för inre marknaden (företagsrätt, patent, stöd och konkurrens, allmännyttiga tjänster, skatteharmonisering, EU:s arbetsmarknad eller kompatibilitet i fråga om EU-medlemsstaternas socialförsäkringssystem).

1.5. Kommittén ställer sig tveklöst bakom denna utvidgning av inre marknaden. Vi anser att man inom ramen för strategin för inre marknaden under de kommande åren måste komma fram till lösningar som framför allt är inriktade på marknadens krav. Samtidigt bör medlemsstaternas och de lokala och regionala myndigheternas ekonomiska och politiska ansvar och initiativ betonas, men även kvaliteten på EU:s sociala modell.

2. Regionkommitténs rekommendationer

Förening av olika ekonomiska processerna

2.1. Regionkommittén anser att det är nödvändigt att utveckla en långsiktig strategi för inre marknaden som sträcker sig till år 2010. Syftet är att i större utsträckning än tidigare ansluta den till det övergripande målet för 2010 samt underlätta en samordning med de andra ekonomiska processerna. Det skall även vara möjligt att finjustera strategin under tiden. De olika processerna skulle därmed sammanlänkas bättre, vilket skulle leda till mer insyn och en ökad planeringssäkerhet för alla delaktiga aktörer.

2.2. Som en ledande princip för ytterligare liberaliseringsåtgärder välkomnar vi initiativet att öppna stängda marknader, öka konkurrenskraften i EU och på världsmarknaden och undvika onödiga enskilda bestämmelser. ReK betonar dock att konkurrens skall prioriteras, men inte vara det enda kriteriet för EU:s inre marknad. När man använder konkurrensprincipen som instrument för harmonisering är det särskilt viktigt att ta hänsyn till de lagstiftningsmässiga begränsningar som finns i EU, sammanhållningsprincipens ekonomiska, sociala och regionala aspekter, tillämpningen av subsidiaritetsprincipen och de externa effekterna av den ekonomiska verksamheten. Dessutom bör man ta hänsyn till att det finns produkter och tjänster som bara kan tillhandahållas i mycket begränsad omfattning och som inte kan konkurrera med produkter från mer gynnade områden när de produceras med naturbetingade handikapp som ger ökade kostnader (mindre öar, bergsområden, perifera områden).

2.3. Kommittén anser att utvecklingen av EU-lagstiftningen måste fortsätta i medlemsstaterna. För att lagstiftningen skall genomföras enhetligt och i tid i medlemsstaterna förordar kommittén antingen den öppna samordningsmetoden eller mellanstatligt samarbete.

Liberalisering och näringsliv

2.4. Regionkommittén är medveten om att ytterligare marknadsöppningar skapar samordningsvinster och att en multidimensionell inre marknad även leder till förbättrade tjänster. När det gäller ytterligare liberalisering av marknadssegment och näringslivets ramvillkor i sektorer som särskilt berör de lokala och regionala myndigheterna bör man ta hänsyn till följande:

2.5. Kommittén framhåller sambandet mellan liberalisering och territoriell sammanhållning. En viktig del i detta sammanhang är öppningen av transportmarknaden (godstransporter på järnväg, nationell och internationell närtrafik för personer). Vi betonar dock samtidigt att liberaliseringspolitiken varken får begränsa medlemsstaternas rätt att avgöra vilka tjänster som på nationell nivå skall anses som allmännyttiga tjänster utan vinstintresse eller leda till begränsningar eller hinder för de enskilda regionerna eller kommunerna att utvecklas. Detta gäller framför allt kollektivtrafiken. Tillsammans utgör dessa viktiga delar av de allmännyttiga tjänsterna.

2.6. ReK anser att liberaliseringen av transportsektorn bör inriktas på följande centrala punkter: lika möjligheter för alla transportföretag, kontrollerad konkurrens, tillräckligt utrymme för olika självständiga initiativ, tillräckligt långa, ändamålsenliga övergångsperioder och antagningsperioder med tydligt angivna giltighetstider, inga onödiga sociala klausuler eller onödig byråkrati för arbetstagarna samt tillgång till transporttjänster för alla medborgare.

2.7. Vi välkomnar den omfattande handlingsplanen *eEurope 2005* och kräver att gemensamma bestämmelser och förfaranden införs för användningen av informationstjänster inom den offentliga sektorn, som ger samtliga aktörer på EU:s informationsmarknad samma förutsättningar. Det är viktigt att undvika snedvridningar av marknaden och införa tydligare villkor för dess användning. Ytterligare tekniska utvecklingar får inte leda till nya begränsningar eller krypteringar (t.ex. digital-TV) av den gränsöverskridande verksamheten. Syftet är att förhindra en åternationalisering respektive en begränsning av den inre marknaden.

2.8. Kommittén anser att bestämmelserna för olika medier (Internet, TV och digital-TV, UMTS) måste samordnas och sammanlänkas bättre för att förverkliga den fria rörligheten av tjänster samt undvika snedvridningar av marknaden. Det gäller att utveckla enhetliga minimistandarder beträffande bestämmelser för reklam och skyddet av minderåriga så att de tillämpas likvärdigt på alla medier.

2.9. ReK kräver att hindren i tjänstesektorn skall överbryggas och anser att man beslutsamt skall driva på liberaliseringen av marknaden fram till genomförandet av en inre marknad för finanstjänster.

2.10. Kommittén betonar att EU:s arbetsmarknad är en del av inre marknaden som måste tas i beaktande. Trots att inre marknads bestämmelser har gällt i tio år leder den fria rörligheten för arbetstagare fortfarande till praktiska problem.

2.11. Regionkommittén understryker att arbetsmarknadens flexibilitet måste säkerställas genom att aspekter som kvalifikationer och rörlighet särskilt tas i beaktande. Vi kräver dessutom mer bestämda åtgärder för att undanröja hinder för rörlighet. Detta gäller framför allt området för erkännande av yrkesmässiga kvalifikationer, färdigheter i användningen av informations- och kommunikationsteknik i hela Europa samt språkkunskaper.

2.12. ReK kräver att man skall öka de sociala tjänsternas överförbarhet utan extra kostnader för medlemsstaterna och regionerna i den nya strategin för inre marknaden. ReK välkomnar initiativet att omforma, förenkla, öka insynen samt underlätta genomförandet av bestämmelserna för den samordnade socialrätten.

2.13. Vi anser att ett samarbete mellan medlemsstaterna på hälsovårdsområdet, med aktivt deltagande av lokala och regionala myndigheter, måste bygga på patienternas och andra intressenters perspektiv, för att underlätta fri rörelse över gränserna och den inre marknads funktion.

2.14. Kommittén betonar att det är nödvändigt att snarast undanröja skillnaderna mellan hälsovårdssystemen i de nuvarande och de blivande medlemsstaterna. För detta måste enhetliga initiativ och åtgärder utvecklas (bästa metoder, informationsutbyte mm.).

2.15. Kommittén välkomnar Europeiska kommissionens initiativ att reda ut rättsliga oklarheter beträffande allmännyttiga tjänster. De allmännyttiga tjänsterna bör även i fortsättningsen ligga till grund för den europeiska samhällsmodellen. När marknader öppnas bör man ta hänsyn till behovet av att säkerställa och skydda allmänhetens intresse, men även till medlemsstaternas specifika nationella särdrag.

2.16. Regionkommittén betonar att det i en fungerande inre marknad är nödvändigt för medborgarna att få tillgång till ett brett spektrum av högkvalitativa allmännyttiga tjänster till ett överkomligt pris.

2.17. Kommittén håller med om att de statliga stöden på lång sikt kan leda till snedvridningar av konkurrensen samt få negativa följder för den inre marknaden och att de därför måste minskas. Vi skulle välkomna mer målinriktade och övergripande statliga stöd som fokuserar mer på tydliga brister på marknaden.

2.18. Inom ramen för den nya strategin för inre marknaden efterlyser ReK en stödpolitik inom EU som tar hänsyn till regionalpolitiska mål, tillåter decentraliserade regionalpolitiska initiativ samt garanterar en rättvis konkurrens.

2.19. Kommittén understryker betydelsen av hållbarhet, samt av att europeiska standardkriterier och -normer utarbetas för miljön, för att en bättre balans skall kunna skapas mellan ekonomiska, ekologiska och sociala intressen. Kommittén betonar också vikten av statliga stöd på detta område. I detta hänseende skulle redan införandet av en bestämmelse om "stöd av mindre betydelse" och/eller en särskild undantagsbestämmelse vara till hjälp. En sådan bestämmelse borde också införas i avtalen med kandidatländerna.

2.20. Kommittén anser att utvecklingen av den inre marknaden för varor, framför allt på området för ömsesidigt erkännande, nya harmoniseringskoncept, EU:s varumärken, övervakning av marknaden, standardisering och den enhetliga användningen av sådana bestämmelser, utan tvekan är kopplad till utvecklingen av patenträtten samt en decentraliserad jurisdiktion. Principen om ömsesidigt erkännande har visat sig bidra till att bevara regionala skillnader. Den bör därför bibehållas. Meningsfulla och regelbundna prisjämförelser är ett av de instrument som kan användas för att varaktigt öka intresset för inre marknaden hos företagen och konsumenterna. De prisöversikter som utarbetats av Eurostat bör anpassas och utnyttjas i motsvarande utsträckning.

Genomförande av en ny strategi för inre marknaden

2.21. Regionkommittén anser att den problematik som hänger samman med genomförandet av den nya, fleråriga strategin för inre marknaden måste sättas i centrum för den politiska planeringen. Vi vill framhålla de förslag vi lagt fram i denna fråga under de senaste åren. För att minska de stora skillnaderna i kunskap om inre marknaden i medlemsstaterna (resultattavlan för inre marknaden) har ReK tagit initiativ till regionala konferenser, jämförbara med rundabordskonferenser, för alla berörda parter i syfte att främja genomförandet, och för att närmare precisera det fortsatta lagstiftningsarbetet med hjälp av erfarenhetsutbyte.

2.22. ReK föreslår att den nya strategin för inre marknaden skall omvandlas till en konkret handlingsplan som även tar hänsyn till de förslag i vitboken "Europeiska styrelseformer" som går ut på att berörda sektorer i det civila samhället skall

involveras, och på att skapa bättre lagstiftning. I detta ingår inte bara övervakning av genomförandet, utan bland annat även riktade informationskampanjer om inre marknadens regelverk och funktionssätt i de medlemsstater där företagen och medborgarna har sämst kännedom om inre marknaden. Det är då nödvändigt att inbegripa den lokala och regionala nivån. Konferenser med sektorsspecifik ämnesinriktning kan bidra till att skapa en systematisk dialog med de berörda organisationerna, så att man ser till att de regionala och lokala erfarenheterna och förutsättningarna beaktas i samband med vidareutvecklingen av lagstiftningen för inre marknaden. Fokusering, förenkling, tydliga prioriteringar och ökad öppenhet bidrar till att förbättra lagstiftningen och planeringen.

2.23. Kommittén föreslår att man i anslutning till den nya strategin för inre marknaden skall presentera ett program för att reducera och förenkla regelverket för inre marknaden, något som Europeiska kommissionen länge har haft för avsikt att göra. Till detta bör man framför allt utnyttja den teknik som utvecklats i pilotprojektet Enklare lagstiftning på den inre marknaden (SLIM).

2.24. ReK föreslår att det införs en kodex för inre marknaden. I denna bör de viktigaste bestämmelserna i lagstiftningen för inre marknaden sammanfattas så att samtliga aktörer i näringslivet och förvaltningarna får ett enkelt instrument för att utnyttja friheterna på inre marknaden. En sådan kodex bör finnas på samtliga gemenskapspråk och vara tillgänglig för samtliga europeiska företag.

2.25. ReK välkomnar att Europeiska kommissionen har inrättat Solvit som ett helt nytt instrument med praktisk inriktning, så att företagen snabbt och obyråkratiskt skall kunna hävda sina rättigheter på inre marknaden. ReK uppmanar medlemsstaterna att på ett engagerat och gemenskapsomfattande sätt stödja kommissionen när detta instrument skall förverkligas. Kommissionen bör ta fasta på de regionala och lokala myndigheternas erbjudande att skapa ökad medvetenhet om inre marknaden och att förmedla information om Solvit genom ett särskilt informationsprogram. Om det inte finns en utbredd kunskap om Solvit:s existens och funktion på ort och ställe kan det nya instrumentets uppgifter inte fullgöras. Detta kan endast säkerställas på regional och lokal nivå.

2.26. Kommittén uppmanar medlemsstaterna att inte enbart behandla genomförandet och tillämpningen av lagstiftningen för inre marknaden utifrån vilka frågor som är politiskt opportuna eller på annat sätt prioriterade. Endast fem medlemsstater uppfyller hittills det mål som Europeiska rådet i Barcelona satte upp år 2002, nämligen att våren 2003 ha ett genomförandeunderskott på 1,5 % eller mindre. Med tanke på att det pågår 1 500 fördragsbrottsförfaranden måste medlemsstaterna efterleva sina fördragsenliga förpliktelser på ett helt annat sätt än hittills.

3. Den regionala och lokala nivåns bidrag

3.1. I samband med en ny strategi för inre marknaden är det, enligt Regionkommitténs uppfattning särskilt angeläget att med hjälp av ett tätare samarbete med berörda parter i det civila samhället och med allmänheten skapa större öppenhet på detta område – vilket är en central fråga för att åstadkomma bättre europeiska styresformer – och därigenom större medvetenhet om inre marknadens krav hos alla parter.

3.2. Regionkommittén anser att de regionala och lokala myndigheterna måste vara direkt involverade i utvecklingen av den nya strategin, eftersom de har en mängd befogenheter med direkt koppling till inre marknaden, exempelvis när det gäller regional och lokal näringslivs- och infrastrukturpolitik, stödåtgärder, kollektivtrafik, arbetsmarknad, tjänstesektorn samt enhetlig tillgång till och utnyttjande av modern informations- och kommunikationsteknik, för att bara nämna några områden. För detta ändamål kan man utnyttja ReK:s förfaranden för medverkan, och även den nya debatten för att engagera det civila samhället i syfte att skapa bättre europeiska styrelseformer. Båda dessa möjligheter måste tillvaratas.

3.3. ReK vill på nytt framhålla att Europeiska kommissionens överväganden och åtgärder för att insatserna på inre marknaden skall präglas av interaktiv information och problemlösning är helt nödvändiga, men inte tillräckliga. Tillgång-

en till databaser och informationsnätverk på elektronisk väg är – trots att eEurope har genomförts på ett framgångsrikt sätt – ännu ett olöst problem, i synnerhet för de små och medelstora företagen och för olika aktörer i områden som ligger på långt avstånd från städer och mer utvecklade centra. Det är fortfarande nödvändigt att på lokal nivå ge de små och medelstora företagen konkret rådgivning om tillämpningen av bestämmelserna om inre marknaden. ReK vill i det sammanhanget hänvisa till sina förslag om att i betydligt högre grad än hittills involvera de lokala och regionala aktörerna i utvecklingen av strategin för inre marknaden och att engagera dem i genomförandet. En ny strategi för inre marknaden måste framför allt tilldela de regionala och lokala aktörerna denna uppgift.

3.4. Kommittén uppmanar de regionala och lokala myndigheterna att ägna större uppmärksamhet åt genomförandet och tillämpningen av bestämmelserna för inre marknaden i anslutning till deras bilaterala och multilaterala samarbete med partner i de nya medlemsstaterna och i samband med deras deltagande i partnersamverkansprojekt. I detta syfte bör framför allt föranslutningsstrategin Phare utnyttjas till institutionsbyggande.

3.5. Kommittén anser att lokala och regionala myndigheter bör bidra till strategin för inre marknaden genom att ytterligare öppna sina egna marknader för konkurrens i enlighet med vad som framförs i punkt 1.4.

Bryssel den 12 februari 2003.

Regionkommitténs

ordförande

Albert BORE